

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/175/2015
Identifikačné číslo spisu:	4010200066
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4010200066.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: W. V., bytom D. XX, D., proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSUNR-2009-943-009 zo dňa 20.11.2009, o oslobodení od súdnych poplatkov, a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/3/2010-133 zo dňa 28. novembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/3/2010-133 zo dňa 28. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Nitre napadnutým uznesením č. k. 15S/3/2010-133 zo dňa 28. novembra 2014 žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že súd prvého stupňa v danom prípade vychádzal zo skutkových zistení, na základe ktorých mal preukázať, že predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného č. k. KSUNR-2009-943-009 zo dňa 20.11.2009. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 15S/3/2010-40 zo dňa 03.02.2011 rozhodol, že žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznáva. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 09.06.2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Sžp/8/2011-56 zo dňa 27.04.2011. Následne žalobca opätovne požiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Krajský súd poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 138 ods. 1, 2, 5 O.s.p., ktorú citoval uviedol, že pod pojmom pomery účastníka v zmysle ust. § 138 ods. 1 O.s.p. sa považujú pomery majetkové a ak je žiadateľom fyzická osoba, tak aj rodinné, sociálne a zdravotné pomery žiadateľa, majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej, či prechodnej povahy a odôvodňujú záver, že ako poplatník celkom, či z časti nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemôže spravodlivo

žiadať.

Konštatoval, že o oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti. Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä majetkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Pri rozhodovaní o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov je preto potrebné zohľadniť aj výšku súdneho poplatku, ktorá z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí verejnej správy na základe žaloby je 70,- eur (položka 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení).

Ďalej krajský súd konštatoval, že majetkové pomery žalobcu nemožno považovať za skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti a konanie o oslobodenie od súdneho poplatku nie je konaním, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu. Je preto výlučne na žalobcovi, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám preukázal, na čo slúži, okrem iných, aj tlačivo, ktoré mu krajský súd doručil a ktoré je tiež dostupné na internete.

Podľa názoru krajského súdu, keďže žalobca predložil vyplnené tlačivo, v ktorom neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých by mohol posúdiť majetkové pomery účastníka konania a taktiež opomenul predložiť doklady preukazujúce jeho tvrdenie o nepriaznivej situácii, logicky, nemohol vykonať akékoľvek dokazovanie v tomto smere, a preto bolo v uvedenom prípade dôvodné nepriznať žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o nepriaznivosti finančných a majetkových pomerov.

Krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné oslobodiť žalobcu od platenia súdnych poplatkov, nakoľko žalobca dostatočne a vierohodne nepreukázal, že by jeho majetkové pomery odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov a keďže na základe uvedených skutočností nebola naplnená jedna zo základných podmienok na oslobodenie od súdneho poplatku krajský súd žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal.

2.

Proti uvedenému uzneseniu súdu prvého stupňa sa odvolal žalobca. Posudzujúc odvolanie žalobcu podľa jeho obsahu, z neho vyplýva, že žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov vyhovie.

V dôvodoch odvolania žalobca uviedol, že je podozrenie, že je vopred organizovane vedome, veľmi tendenčne predpojaté, zaujaté, nepravdivé, zavádzajúce, diskriminačné, dicepsiačné, až veľmi nespravodlivé, cielené účelové a už s osobitnými motívmi predsedu senátu, pretože ignoruje skutočné skutočnosti, že nemá žiaden príjem v € potvrdzujú skutočné dve Potvrdenia vydané ÚPSVaR NZ a Sociálnou poisťovňou NZ, ktoré súdu doručil v apríli a sú súčasťou spisu. Žalobca súčasne požiadal o predĺženie lehoty na doplnenie dôvodov tohto odvolania o 20 pracovných dní z dôvodu jeho zdravotného stavu a skutočných skutočností ním napísaných v predchádzajúcich jeho podaniach, ktoré sú tiež súčasťou súdneho spisu. Odvolanie žalobcu bolo podané na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 19.01.2015, ktorý ho postúpil krajskému súdu v Nitre, s potvrdením doručenia krajskému súdu dňa 26.01.2015. Žalobca dodatočne ďalšie dôvody odvolania súdu nepredložil.

3.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v celom rozsahu, bez nariadenia pojednávania v

zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci je posúdenie správnosti záverov krajského súdu, na základe ktorých žalobcovi v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. k. KSUNR-2009-943-009 zo dňa 20.11.2009 nepriznal oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku.

4.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

5.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu krajského súdu a citovanej právnej úpravy odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite podstupoval v súlade s citovanou právnou úpravou, keď pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov vychádzal z relevantných skutkových okolností a tieto aj náležite právne posúdil, a preto jeho rozhodnutie považoval za vecne a právne správne a súladné so zákonom.

Odvolací súd z obsahu spisu krajského súdu tiež zistil, že žalobcovi vznikla poplatková povinnosť na základe podanej žaloby, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a postupu žalovaného v zmysle ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Žalobca súčasne v žalobe žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. O tejto žiadosti žalobcu bolo právoplatne rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/3/2010-40 zo dňa 03.02.2011 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Sžp/8/2011-56 zo dňa 27.04.2011 tak, že žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznáva. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 09.06.2011. Konanie o dovolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu bolo zastavené uznesením Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sdo/55/2011 z 29. marca 2012. V priebehu konania žalobca opätovne požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov žiadosťou doručenou krajskému súdu dňa 22.04.2014 a na výzvu súdu predložil vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. V uvedenom tlačive žalobca tvrdil, že nemá žiaden príjem, nepoberá žiaden dôchodok a ani iné dávky, je spoluvlastníkom rozostavaného rodinného domu a poľnohospodárskej pôdy, ktorú neužíva a nemá z nej žiadne nájomné od jej užívateľov, má značné pôžičky od „dobrých“ veriteľov.

Zákonodarca v právnej norme § 138 ods. 1 O.s.p. ustanovuje, že súd môže priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je jednak samotný návrh pre priznanie oslobodenia a jednak splnenie

podmienok, že to pomery účastníka odôvodňujú a že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Úlohou súdu pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je preskúmať pomery účastníka komplexne.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že na žalobcov, pokiaľ žiadali oslobodenie od súdnych poplatkov, spočívala dôkazná povinnosť preukázať splnenie zákonom predpokladaných podmienok na oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Zo skutkových zistení v danej veci aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca nesplnil zákonné podmienky ustanovené v § 138 ods. 1 O.s.p., keď jeho majetkové pomery, vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci, oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku neodôvodňujú. Odvolací sú súhlasí s argumentáciou krajského súdu, že vzhľadom k tomu, že žalobca predložil vyplnené tlačivo, v ktorom neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých by mohol posúdiť majetkové pomery účastníka konania a taktiež opomenul predložiť doklady preukazujúce jeho tvrdenie o nepriaznivej situácii, žalobca nepreukázal splnenie zákonom predpokladaných podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov, keď nepreukázal svoje tvrdenia o nepriaznivosti jeho finančných a majetkových pomerov. Odvolací súd tiež súhlasí s konštatáciou krajského súdu, že majetkové pomery žalobcu nemožno považovať za skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti a konanie o oslobodenie od súdneho poplatku nie je konaním, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu, a preto je výlučne na žalobcov, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám preukázal.

K uvedenej argumentácii odvolací súd dodáva, že tvrdenie žalobcu o jeho nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácii je v priamom rozpore s jeho tvrdením v správnom konaní, v ktorom namietal nezákonnosť rozhodnutí stavebného úradu, keď tvrdil, že predmetná stavba rodinného stavebníčky I. H. je umiestnená 124 cm od hranice jeho pozemku, v dôsledku čoho bude musieť byť budúca stavba jeho rodinného domu ďalej od spoločnej hranice (viac ako 276 cm), ak budú ich steny prilahlé, čo bude mať vplyv na jeho preslnenie z juhozápadnej strany. Skutočnosť, že žalobca uvažuje s výstavbou rodinného domu, vylučuje jeho nepriaznivú majetkovú situáciu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že skutkové zistenia nemožno považovať za relevantné na preukázanie splnenia zákonných podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v prípade žalobcu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa ust. § 250ja ods. 3, v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p., § 246c ods. 1 a v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p., ako vecne a právne správne potvrdil, stotožniac sa s dôvodmi krajského súdu uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na ktoré súčasne poukazuje.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.